

В.С. Гриновець, О.А. Петришин

Професор стоматології європейського рівня (професору С.Й. Кухті – 80 років)

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, м. Львів, Україна

Львівська університетська стоматологічна школа впродовж своєї 200-річної історії виплекала низку науковців-стоматологів-педагогів, які своєю невтомною та послідовною працею зміцнювали її високе становище як європейської медичної університетської школи світового рівня.

4 березня 2019 року ми відзначаємо **80 років** від дня народження відомого вченого, лікаря-стоматолога, професора **Степана Йосифовича Кухти**.

Народився Степан Йосифович 4 березня 1939 року в м. Радохіві Львівської області. У 1965 році закінчив стоматологічний факультет Львівського державного медичного інституту. Трудову діяльність як лікар-стоматолог розпочав у Лопатинській, згодом у Радохівській районних лікарнях Львівської області, де працював впродовж 1965-1967 років. З 1967 року – викладач кафедри терапевтичної стоматології Львівського державного медичного інституту. У 1971 році захистив кандидатську дисертацію на тему «Ефективність фтористої профілактики карієсу зубів у різні періоди розвитку дитини (у дітей дошкільного віку)». У 1975 році Стефан Йосифович Кухта отримав звання доцента, а від 2000 року – професор кафедри терапевтичної стоматології ЛДМІ. Впродовж 1994–2000 років Стефан Йосифович Кухта очолював кафедру терапевтичної стоматології нашої Alma Mater.

Займаючи важливі адміністративні посади у той час Львівському державному медичному інституті

Кухта С.Й. доклав своїх зусиль у вихованні молодого покоління лікарів-стоматологів як багаторічний заступник декана стоматологічного факультету при деканові професору Чучмаю Г.С., а згодом як проректор із лікувальної роботи у 1992-96 роках при ректору академіку Павловському М.П.

Напрями наукових досліджень професора Кухти С.Й.: особливості профілактики та лікування карієсу, способи стимуляції карієсорезистентності цементу зубів у хворих із пародонтопатіями; прогнозування індивідуальних термінів прорізування зубів; роль порушень мікроциркуляції в патогенезі хвороб пародонту; вивчення генетичних маркерів у стоматології та особливостей стоматогліфіки в людини; застосування препаратів калгану в стоматології; опрацювання питань історії медицини та української стоматологічної термінології.

Особливим внеском у розвиток університетської стоматологічної школи у Львові був період від 1994 року до 2000 року коли професор Стефан Йосифович Кухта очолював кафедру терапевтичної стоматології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. За відсутності українських підручників підготовлено державною мовою і видано тексти лекцій, термінологічні словники. За участю кафедри розроблено національний план навчання лікарів-стоматологів, видано значну кількість навчальних посібників та монографій. Кафедра поповнилася молодими спеціалістами-асистентами, це Довганик В.В., Демчина Г.Р., Петришин О.А. та ін., на той час колектив брав участь у роботі редакційних рад фахових журналів.

Професор С. Й. Кухта, активно продовжив традиції, започатковані своїми попередниками. Упродовж 1994–2000 років під керівництвом завідувача кафедри проводиться європеїзація навчального процесу, співпраця з кафедрою терапевтичної стоматології Люблінського медичного університету (1993 рік), активно проводиться робота з підготовки та захисту дисертацій.

Кафедра терапевтичної стоматології Львівського державного медичного інституту (асистент Кухта С.Й. (1970р.)).

Професор Степан Йосифович Кухта підготував 6 кандидатів наук та 7 магістрів медицини. Під керівництвом професора Кухти С.Й. захистили кандидатські дисертації Гриновець В.С., Сулим Ю.В., Ріпецька О.Р., Бучковська А.Ю., Демчина Г.Р., Бунь Ю.М. Співрозробник ефективних фармацевтичних засобів для профілактики і лікування хвороб порожнини рота з екстрактом калгану, 2%-ї мазі тіотриазоліну. Автор і співавтор біля 350 наукових і навчально-методичних праць, 14 книжок з медичної літератури, в т.ч. 7 з грифом МОЗ України.

Відомий дослідник історії медицини, автор понад 80 публікацій, присвячених світочам медицини, низки монографій, присвячених історії стоматології.

Професор Кухта С.Й. завжди займав активну громадську патріотичну позицію, так у 1989 році один із засновників товариства української мови в ЛДМІ, бере

активну участь в роботі громадських організацій – член Асоціації стоматологів України, Лікарської комісії НТШ, Українського лікарського товариства, Голова осередку Всеукраїнського об'єднання ветеранів Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. У 2008 році нагороджений Всеукраїнським об'єднанням ветеранів «Почесною ювілейною відзнакою з нагоди 100-річчя від дня народження генерал-хорунжого Романа Шухевича».

І тепер, після виходу на пенсію, професор Кухта С.Й. сповнений енергії і творчих задумів. Він є вірним послідовником своїх вчителів професорів Луцик Л.А. та Чучмая Г.С., прикладом для молодого покоління, заслужено користується авторитетом і шаною серед колег та друзів, а його доробок є вагомим внеском у скарбницю вітчизняної та світової науки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Львівський державний медичний інститут. Львів, Словник, 1994: 37, 48.
2. Львівський державний медичний університет імені Данила Галицького: рік 2000. Львів, Наутілус, 2000: 192-193.
3. Акт Пробл Стоматології. Львів, 1998: 3-4, 10-11.
4. Експ Клін Фізіол Біохім 1998, № 3: 152-153.
5. Нов Стоматології 1998, № 3: 59.
6. Нов Стоматології 1999, №1: 75.
7. Кафедра терапевтичної стоматології. Історія. Бібліографія. Львів, 1999: 4-10.
8. Зіменковський Б.С., Гжегоцький М.Р., Луцик О.Д. Професори ЛНМУ імені Данила Галицького: 1784-2006, Львів, 2006, 416: 150-151.
9. Енциклопедія Львова. т.2, 2008.
10. Alma Mater, 2008, №4(229):3.
11. <http://kukhta.mylivepage.ru/>

В.С. Гриновець – Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, м. Львів, Україна.

О.А. Петришин – Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, м. Львів, Україна.